

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2010

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**

4 Αυγούστου 2010

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο συγκυρίας: **5 Οκτωβρίου 2010**

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-27, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2010

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Από τον Μάιο του 2010, τα στοιχεία των ερευνών των επιχειρήσεων για το οικονομικό κλίμα, ταξινομούνται πλέον σύμφωνα με τη νέα ταξινόμηση NACE Rev. 2 της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αντιστοιχεί στην εθνική ΣΤΑΚΟΔ 08. Οι αλλαγές που έχουν γίνει, οδήγησαν σε αναταξινόμηση κάποιων επιχειρήσεων από τον ένα τομέα στον άλλο (π.χ. από υπηρεσίες σε εμπόριο, κτλ). Με δεδομένο ότι η Ευρ. Επιτροπή δεν αναθεώρησε τη χρονοσειρά προς τα πίσω, δημιουργείται ασυνέχεια στο δείκτη, η οποία κατά τη γνώμη μας είναι σημαντική. Ιδιαίτερα τα επίπεδα των δεικτών μπορεί να διαφέρουν αρκετά και να μην αντικατοπτρίζουν πραγματικές μεταβολές από τον ένα μήνα στον άλλο. Ως εκ τούτου, τα ευρωπαϊκά στοιχεία θα πρέπει να ερμηνευθούν με προσοχή και αυτόν το μήνα.

α) Ε.Ε.-27 – Ευρωζώνη: Βελτίωση του κλίματος σε ΕΕ και Ευρωζώνη

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος κινήθηκε ανοδικά τον Ιούλιο, τόσο στην **Ευρωπαϊκή Ένωση** όσο και στην **Ευρωζώνη**, κατά 1,9 και 2,3 μονάδες αντίστοιχα και διαμορφώθηκε στις 102,2 και 101,3 μονάδες στις δύο ζώνες. Η βελτίωση του κλίματος τον Ιούλιο, εκπορεύεται σε μεγάλο βαθμό από την άνοδο των προσδοκιών στην Γερμανία. Σε επίπεδο τομέων, η ανάκαμψη κατά 2 μονάδες του σχετικού δείκτη στη **Βιομηχανία** τόσο στην ΕΕ όσο και την Ευρωζώνη συνέβαλε καθοριστικά στη συνολική βελτίωση του κλίματος. Και στις **Υπηρεσίες** όμως ο δείκτης ανακάμπτει κατά 2 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη, ενώ έντονη είναι η άνοδος και του δείκτη στο **Λιανικό Εμπόριο**, ιδιαίτερα στην Ευρωζώνη, κατά 4 μονάδες, και λιγότερο στην ΕΕ, κατά 2 μονάδες. Στις **Κατασκευές**, μετά την υποχώρηση του προηγούμενου μήνα, τον Ιούλιο οι προσδοκίες παραμένουν αμετάβλητες και στις δύο ευρωπαϊκές ζώνες. Τέλος, ως προς την **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, ο σχετικός δείκτης κερδίζει έδαφος τον Ιούλιο, ιδιαίτερα στην ΕΕ, όπου αυξάνεται κατά 3 μονάδες, αλλά και στην Ευρωζώνη (+1 μονάδα). Στις προβλέψεις των Ευρωπαίων καταναλωτών διαφαίνεται πλέον η μεγαλύτερη αισιοδοξία τους για τη γενική οικονομική κατάσταση, ενώ η αβεβαιότητα για την εξέλιξη της ανεργίας έχει υποχωρήσει σημαντικά, ιδιαίτερα στη Γερμανία, συμβάλλοντας έτσι καθοριστικά στην άνοδο του δείκτη. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνεται στις -4 μονάδες στην ΕΕ και στην Ευρωζώνη. Οι *προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής* παραμένουν στα ίδια επίπεδα στην ΕΕ και αυξάνονται οριακά στην Ευρωζώνη, ενώ οι *εκτιμήσεις για τα επίπεδα παραγγελιών* βελτιώνονται κατά 4 και 5 μονάδες αντίστοιχα στις δύο ζώνες. Τέλος, οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα*, υποδηλώνουν μερική ρευστοποίηση στην ΕΕ, ενώ στην Ευρωζώνη δεν μεταβάλλονται.

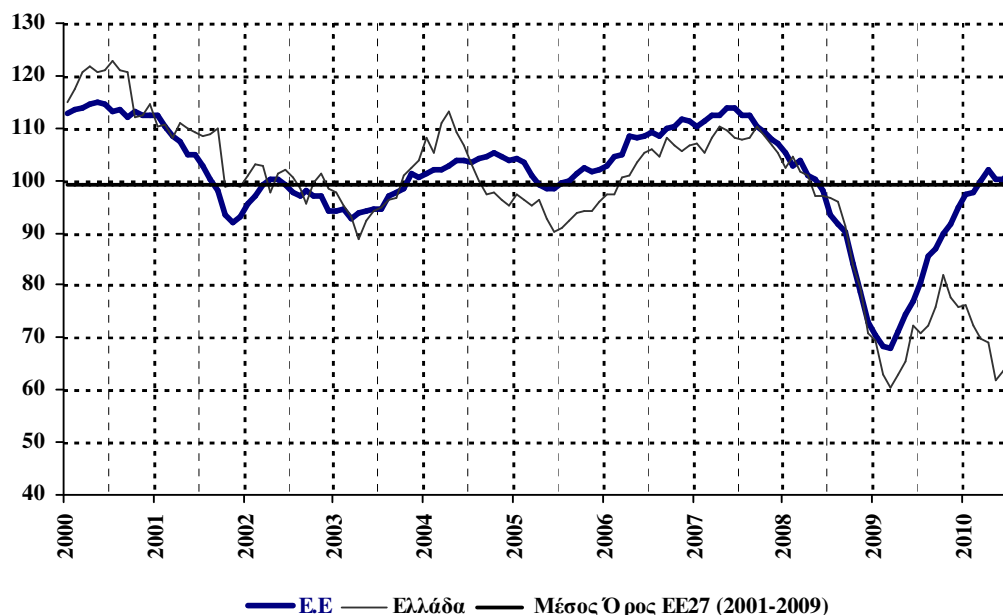
Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2008=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

	2001-2009			Μ.Ο έτους								
	Min	Max	Μ.Ο	2005	2006	2007	2008	2009				
ΕΕ-27	68,0 Φεβ-09	113,9 Ιουν-07	99,2	100,94	108,20	111,12	93,52	79,87				
Ευρωζώνη	70,6 Φεβ-09	112,0 Μαι-07	98,4	99,57	107,24	109,18	93,53	80,78				
Ελλάδα	60,4 Μαρ-09	113,1 Απρ-04	97,4	94,13	103,58	107,86	93,40	70,63				
2009												
	I	Φ	Μ	A	Μ	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	70,3	68,2	68,0	71,1	74,3	77,1	80,5	85,4	87,0	90,0	91,5	95,0
Ευρωζώνη	72,7	71,2	70,6	73,0	75,6	78,3	80,8	84,8	86,7	89,6	91,9	94,1
Ελλάδα	69,4	63,1	60,4	63,0	65,3	72,3	70,7	72,3	75,7	81,8	77,7	75,9
2010												
	I	Φ	Μ	A	Μ	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	97,2	97,6	99,8	101,9	100,2	100,3	102,2					
Ευρωζώνη	96,0	95,9	97,9	100,6	98,4	99,0	101,3					
Ελλάδα	76,1	72,4	69,6	69,1	61,9	63,8	66,3					

Σημείωση: Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (1990-2008=100) υπολογίζεται με βάση τους επιμέρους Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες, καθώς και το Δείκτη Εμπιστοσύνης στους Καταναλωτές. Επίσης θα πρέπει να σημειωθεί ότι τον Μάιο δημιουργείται ασυνέχεια στα στοιχεία λόγω υιοθέτησης της κωδικοποίησης NACE 2.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfín

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-27 και Ελλάδα (1990-2008=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

- Στις **Υπηρεσίες**, οι δείκτες προσδοκιών κινούνται στις +6 μονάδες στην ΕΕ και στην Ευρωζώνη. Σημαντική βελτίωση, ελαφρώς εντονότερη στην ΕΕ, καταγράφεται και στις δύο ζώνες στις *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους*, αλλά

και στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση. Αντίθετα, αναφορικά με τις προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης, σημειώνεται υποχώρηση στην ΕΕ και οριακή άνοδος στην Ευρωζώνη.

- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώνονται στις 0 και -4 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Βελτίωση κατά 5 μονάδες καταγράφουν οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα* στην ΕΕ και κατά 2 μονάδες στην Ευρωζώνη, ενώ οριακή αποκλιμάκωση σημειώνεται στις *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* στην ΕΕ, χωρίς αυτές να μεταβάλλονται στην Ευρωζώνη. Σημαντική ανάκαμψη τέλος, σημειώνουν οι προβλέψεις για τις *πωλήσεις τους επόμενους μήνες*, και στις δύο ζώνες, αλλά ιδιαίτερα στην ΕΕ.
- Στις -32 μονάδες παραμένει ο δείκτης κλίματος στις **Κατασκευές** στην ΕΕ, ενώ στην Ευρωζώνη σημειώνει οριακή άνοδο, στις -29 μονάδες. Οι *προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών* δεν μεταβάλλονται στην ΕΕ, αλλά αυξάνονται οριακά στην Ευρωζώνη, παραμένοντας ωστόσο σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Οι *προβλέψεις για την απασχόληση το επόμενο 12μηνο* παραμένουν επίσης στα ίδια επίπεδα στην ΕΕ, ενώ στην Ευρωζώνη ανακάμπτουν ήπια.
- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -14 μονάδες στην ΕΕ και στην Ευρωζώνη. Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την *οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους το επόμενο 12μηνο* δεν μεταβάλλονται στην ΕΕ, ενώ στην Ευρωζώνη ανακάμπτουν οριακά, με τις αντίστοιχες για την *οικονομική κατάσταση της χώρας* να βελτιώνονται κατά 3 και 6 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Η σχετικά χαμηλή *πρόθεση για αποταμίευση το επόμενο 12μηνο* παραμένει αμετάβλητη και στις δύο ζώνες, ενώ ως προς τις *προβλέψεις των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας*, αυτές βελτιώνονται οριακά στην ΕΕ και κατά 5 μονάδες στην Ευρωζώνη, υποδηλώνοντας τη σταδιακή εξομάλυνση του φόβου της ανεργίας στους ευρωπαίους καταναλωτές.
- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** – ο οποίος δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος – καταγράφει πτώση για τρίτο συνεχή μήνα στην ΕΕ, αλλά ενισχύεται στην Ευρωζώνη και διαμορφώνεται στις +12 και +23 μονάδες αντίστοιχα. Οι εκτιμήσεις για την *τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων* επιδεινώνονται στην ΕΕ αλλά ανακάμπτουν σημαντικά στην Ευρωζώνη, ενώ ανάλογη εξέλιξη καταγράφουν και οι εκτιμήσεις για την *τρέχουσα εξέλιξη της ζήτησης*. Τέλος, οι αρνητικές *προβλέψεις της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο* ενισχύονται και στις δύο ζώνες, όμως η πτώση είναι εντονότερη στην ΕΕ.

Στην πλειονότητα των κρατών-μελών σημειώνεται βελτίωση του κλίματος τον Ιούλιο. Από τις μεγαλύτερες χώρες, η Γερμανία κατέγραψε την σημαντικότερη άνοδο του κλίματος τον Ιούλιο (+4,0 μονάδες), ενώ ακολούθησε η Γαλλία (+2,6), η Πολωνία (+1,9) και η Ιταλία (+1,7). Το κλίμα βελτιώθηκε, αλλά ηπιότερα, και στο Ην. Βασίλειο (+1,4) και στην Ολλανδία (+1,2), ενώ στην Ισπανία σημειώθηκε υποχώρηση (-2,2).

β) Ελλάδα: *Μικρή βελτίωση του κλίματος λόγω κυρίως Υπηρεσιών*

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα σημειώνει βελτίωση για δεύτερο συνεχή μήνα τον Ιούλιο και διαμορφώνεται στις 66,3 μονάδες, από 63,8 μονάδες τον Ιούνιο. Στους επιμέρους τομείς της οικονομίας σημειώνεται μικρή βελτίωση του κλίματος στη Βιομηχανία και στις Υπηρεσίες. Αντίθετα, στο Λιανικό Εμπόριο και τις Κατασκευές το οικονομικό κλίμα επιδεινώνεται και οι σχετικοί δείκτες υποχωρούν σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Στην καταναλωτική εμπιστοσύνη, η βελτίωση είναι μικρή, με το σχετικό δείκτη να παραμένει πολύ κοντά στην ιστορικά χαμηλή επίδοση των δύο προηγούμενων μηνών. **Ουσιαστικά οι επιχειρηματικές προσδοκίες έχουν απλώς σταθεροποιηθεί και το κλίμα δεν μεταβάλλεται ιδιαίτερα, με την αίσθηση γενικευμένης δυσαρέσκειας για την πορεία της οικονομικής δραστηριότητας να διατηρείται ισχυρή.** Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, καταγράφεται ελαφρά άνοδος στις *προβλέψεις της παραγωγής*, με τις *εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο της ζήτησης και των παραγγελιών* να παραμένουν αμετάβλητες και τα *αποθέματα* να αποκλιμακώνονται.
- στις **Υπηρεσίες**, σημειώνεται υποχώρηση στις *εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο εργασιών*, η οποία αντισταθμίζεται από τις λιγότερο απαισιόδοξες *εκτιμήσεις για την τρέχουσα αλλά και τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης*.
- στο **Λιανικό Εμπόριο** σημειώνεται νέα ιστορικά χαμηλή επίδοση, λόγω κυρίως των πολύ αρνητικών *εκτιμήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις*, οι οποίες και διαμορφώνονται στα χαμηλότερα επίπεδά τους. Τα *αποθέματα* ωστόσο παρουσιάζουν τάση ρευστοποίησης, ενώ οριακή είναι η βελτίωση στις *προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης*.
- στις **Κατασκευές**, σημειώνεται επιδείνωση στις *εκτιμήσεις για το επίπεδο προγράμματος εργασιών*, η οποία δεν αντισταθμίζεται από την ηπιότερη βελτίωση των *προβλέψεων για την απασχόληση* του τομέα.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, αμβλύνονται οι πολύ αρνητικές *προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική τους κατάσταση*, ενώ εκείνες για την *οικονομική κατάσταση της χώρας* παραμένουν στα ίδια επίπεδα. Η ήδη πολύ χαμηλή *πρόθεση για αποταμίευση στο επόμενο 12-μηνο* υποχωρεί ακόμα περισσότερο, ενώ οι *προβλέψεις για την ανεργία* απλώς δεν επιδεινώνονται από τα πολύ δυσμενή επίπεδα στα οποία έχουν διαμορφωθεί τους τελευταίους 15 μήνες τουλάχιστον.

B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2010

1. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Σταθερότητα στις επιχειρηματικές προσδοκίες

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** τον Ιούλιο διατηρείται στα επίπεδα των 75 μονάδων για τρίτο μήνα, καθώς διαμορφώνεται στις 75,8 μονάδες (από 75,3 μονάδες), όσο περίπου το ίδιο διάστημα πέρυσι. **Οι προσδοκίες στη Βιομηχανία φαίνεται έτσι να έχουν σταθεροποιηθεί, με μικρές μόνο διακυμάνσεις, κυρίως λόγω καλύτερης πορείας των παραγγελιών εξωτερικού.** Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας που συνδιαμορφώνουν το συνολικό δείκτη, οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης* βελτιώνονται οριακά, ενώ οι *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής* επιδεινώνονται για τρίτο συνεχή μήνα. Οι *εκτιμήσεις για το επίπεδο των αποθεμάτων* υποδηλώνουν περαιτέρω αποκλιμάκωση, με το σχετικό ισοζύγιο να καταγράφει τη χαμηλότερη τιμή των τελευταίων δύο ετών. Αναλυτικότερα:

α) Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων **για το επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης** σημειώνουν οριακή βελτίωση. Το σχετικό ισοζύγιο παραμένει εξαιρετικά αρνητικό ωστόσο, στις -48 μονάδες (από -50 τον Ιούνιο), καθώς πάνω από 40% των επιχειρήσεων εκτιμά ότι οι παραγγελίες του βρίσκονται σε χαμηλά για την εποχή επίπεδα.

β) Οι **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες** κινούνται πτωτικά για τρίτο μήνα, με το σχετικό ισοζύγιο να μειώνεται κατά 4 μονάδες και να φθάνει στις -7. Μία στις τέσσερις επιχειρήσεις αναμένει υποχώρηση της παραγωγής της σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα (από 21%), ενώ ένα 17-18% προβλέπει και πάλι άνοδο.

γ) Η μειωμένη παραγωγή έχει οδηγήσει σε μεγαλύτερη ρευστοποίηση **αποθεμάτων**, με το σχετικό δείκτη να καταγράφει τη χαμηλότερη τιμή της τελευταίας διετίας (στις +13 από +17 μονάδες). Έτσι το ποσοστό των επιχειρήσεων που εκτιμά ότι τα αποθέματά του είναι υψηλά για την εποχή περιορίζεται στο 22% (από 27%).

δ) Οριακή είναι και η βελτίωση στις **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού**, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -25 μονάδες (από -27) και το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνουν ότι τα επίπεδα παραγγελιών είναι υψηλά για την εποχή να διευρύνεται ελαφρά στο 13% (από 8%).

ε) Παρά τις βελτιωμένες παραγγελίες εξωτερικού, οι **προβλέψεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** παραμένουν αρνητικές, με το σχετικό ισοζύγιο να παγιώνεται στις -25 μονάδες και το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνουν ότι το ύψος των παραγγελιών τους είναι υψηλό για την εποχή να μην ξεπερνά το 22-23%.

στ) Οι **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες** υποχωρούν για τρίτο κατά σειρά μήνα, με το σχετικό ισοζύγιο να κινείται σε αρνητικές τιμές (-6 από -4 μονάδες) και μία στις τέσσερις επιχειρήσεις να προβλέπει πτώση. Πάντως, οι **εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις**, υποδηλώνουν μεγαλύτερη ικανοποίηση τον Ιούλιο, αφού ο σχετικός δείκτης κερδίζει έδαφος, φθάνοντας στις -7 μονάδες (από -19), ενώ μία στις τέσσερις επιχειρήσεις (από μία στις πέντε) εκτιμά άνοδο των πωλήσεων το τελευταίο τρίμηνο.

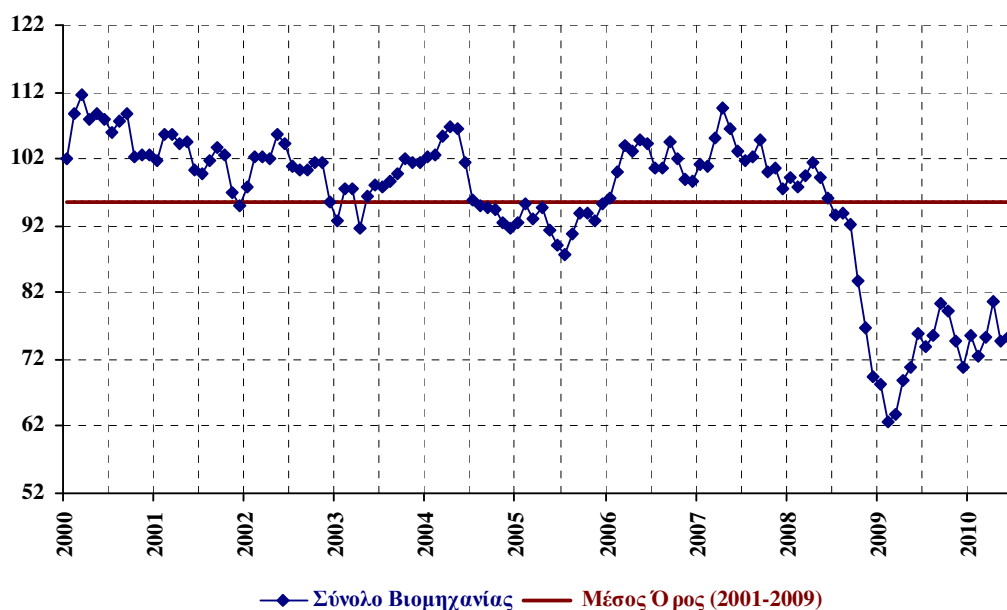
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

		2001-2009			Μ.Ο έτους						
		Min	Max	M.O	2005	2006	2007	2008	2009		
Βιομηχανία (1996-2006=100)		62,8	109,5	95,7	92,6	101,5	102,8	91,9	72,1		
		Φεβ-09	Απρλ-07								
2009											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
68,2	62,8	63,8	68,9	70,9	76,0	73,8	75,5	80,4	79,4	74,8	71,0
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
75,8	72,6	75,3	80,6	74,9	75,3	75,8					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προοπτικές για την παραγωγή, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τη συνολική ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

ζ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής**, τον Ιούλιο περιορίζονται εκ νέου στους 3,6 (από 4 μήνες τον Ιούνιο), ενώ πτωτικά κινείται και το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού**, το οποίο διαμορφώνεται στην ιστορικά χαμηλότερη επίδοσή του, στις 67,3 μονάδες (από 69,8).

η) Οι **προβλέψεις για την απασχόληση** του τομέα, μετά την ήπια βελτίωσή τους τον Ιούνιο, σημειώνουν εκ νέου ελαφρά πτώση τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις -19 μονάδες (από -17).

θ) Όσοι προβλέπουν άνοδο **τιμών** το επόμενο τρίμηνο αντισταθμίζονται από όσους προβλέπουν μείωση με αποτέλεσμα το σχετικό ισοζύγιο να μηδενίζεται (από -6 μονάδες τον Ιούνιο), γεγονός που υποδηλώνει σταθερότητα τιμών.

ι) Στο ερώτημα τριμήνου για τις **νέες παραγγελίες** καταγράφεται σημαντική πτώση τον Ιούλιο σε σχέση με τον Απρίλιο, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -11 μονάδες (από -3) και επτά στις δέκα επιχειρήσεις (από 80%) να αναφέρουν σταθερότητα στις παραγγελίες τους το τελευταίο τρίμηνο, ενώ μία στις πέντε (από 12%) δηλώνει μείωση.

κ) Εξάλλου, σε ότι αφορά στους **λόγους που παρεμποδίζουν την παραγωγική δραστηριότητα**, το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει ότι δεν αντιμετωπίζει προσκόμματα στη λειτουργία του παραμένει στα επίπεδα Απριλίου, στο 31%, ενώ η πλειονότητα (53%) δηλώνει ως βασικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης.

λ) Τέλος, ως προς τις τριμηνιαίες εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τη γεωγραφική κατεύθυνση των **εξαγωγών τους προσεχείς μήνες**, σημειώνεται αισθητή επιδείνωση στο σχετικό ισοζύγιο σε σχέση με τις εξαγωγές προς την ΕΕ και προς τις Βαλκανικές χώρες, όπου υπερτερούν πλέον οι αρνητικές εκτιμήσεις, και ηπιότερη μείωση σε σχέση με τις εξαγωγές προς τον υπόλοιπο κόσμο.

Από τις επιμέρους κατηγορίες αγαθών, οι προσδοκίες βελτιώνονται στα Καταναλωτικά αγαθά, επιδεινώνονται ελαφρά στα Κεφαλαιουχικά και παραμένουν αμετάβλητες στα Ενδιάμεσα αγαθά. Αναλυτικότερα:

Στα **Καταναλωτικά Αγαθά**, ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών ανακάμπτει οριακά, για δεύτερο κατά σειρά μήνα και διαμορφώνεται στις 77,7 μονάδες (από 77 μονάδες), χαμηλότερα πάντως σε σχέση με τα αντίστοιχα περσινά επίπεδα (83,6 μονάδες). Οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της παραγωγής είναι αρνητικές (στο -6 ο σχετικός δείκτης), αν και οι συγκεκριμένες προβλέψεις χαρακτηρίζονται από έντονες διακυμάνσεις από την αρχή του έτους. Τα αποθέματα αποκλιμακώνονται (στις +12 από +18 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ οι πολύ αρνητικές εκτιμήσεις για τα επίπεδα των παραγγελιών και της εγχώριας ζήτησης, αμβλύνονται κατά 10 μονάδες (στο -38 ο σχετικός δείκτης). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, ανοδικά κινούνται οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις και τις εξαγωγές, ενώ οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου καταγράφουν οριακή υποχώρηση για τρίτο κατά σειρά μήνα (στις -10 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Ως προς τις τιμές πώλησης των προϊόντων, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες υπερτερούν έναντι των προσδοκιών ανόδου. Στα τριμηνιαία ερωτήματα, το αρνητικό ισοζύγιο της έρευνας Απριλίου στις νέες παραγγελίες διευρύνεται στις -13 μονάδες (από -9), ενώ το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι η παραγωγική τους δραστηριότητα διεξάγεται απρόσκοπτα διαμορφώνεται στο 43% (από 47%), με ένα παρόμοιο ποσοστό να αναφέρει την ανεπαρκή ζήτηση ως το βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του.

Τέλος, έντονη πτώση καταγράφεται σε σχέση με τη μέτρηση Απριλίου στις εξαγωγικές επιδόσεις των επιχειρήσεων προς τις Βαλκανικές χώρες και λιγότερο προς την ΕΕ, ενώ ανοδικά κινούνται οι προβλέψεις για τις εξαγωγές προς τον υπόλοιπο κόσμο.

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά** σημειώνει πτώση τον Ιούλιο, στις 65,7 μονάδες (από 69,7 μονάδες), βρίσκεται ελαφρά υψηλότερα πάντως από τα αντίστοιχα περυσινά του επίπεδα (64,7 μονάδες). Από τα στοιχεία που συνδιαμορφώνουν το συνολικό δείκτη, επιδείνωση για δεύτερο μήνα σημειώνεται στις προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες, αλλά και στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και ζήτηση, με το σχετικό ισοζύγιο μάλιστα να χάνει 16 μονάδες και να διαμορφώνεται στις -77 μονάδες, σε μία από τις ιστορικά χαμηλότερες τιμές του. Αντίθετα, περαιτέρω αποκλιμάκωση σημειώνεται στα αποθέματα, με τον αντίστοιχο δείκτη να κινείται στις +5 μονάδες (από +14 μονάδες), στη χαμηλότερη φετινή επίδοση. Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα παραγωγή, τις εξαγωγές και τις πωλήσεις βελτιώνονται, ενώ οι τρέχουσες παραγγελίες για τη ζήτηση εξωτερικού αλλά και οι προβλέψεις των εξαγωγών για τους επόμενους μήνες επιδεινώνονται. Οι δυσσίωνες προβλέψεις του κλάδου επηρεάζουν αρνητικά το ισοζύγιο της απασχόλησης, με δύο στις πέντε επιχειρήσεις (από 30%) να αναμένουν πτώση της βραχυπρόθεσμα, ενώ σε όρους τιμών, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες κλιμακώνονται. Σε ότι αφορά τις τριμηνιαίες μετρήσεις, μειωμένες εμφανίζονται οι νέες παραγγελίες του κλάδου, ενώ το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ανεμπόδιστη επιχειρηματική λειτουργία περιορίζεται στο 11% (από 14%), με τη χαμηλή ζήτηση να παραμένει το βασικό πρόσκομμα, σύμφωνα με το 68% των επιχειρήσεων. Ως προς τις εξαγωγικές επιδόσεις, τα σχετικά ισοζύγια προς την ΕΕ και τον υπόλοιπο κόσμο υποχωρούν, ενώ ανοδικά κινείται το αντίστοιχο των βαλκανικών χωρών.

Στα **Ενδιάμεσα Αγαθά**, οι επιχειρηματικές προσδοκίες παραμένουν στα επίπεδα του Ιουνίου και ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις 75,4 μονάδες, επίδοση ανώτερη σε σύγκριση με την αντίστοιχη περυσινή (67,5 μονάδες). Από τα στοιχεία που συμβάλλουν άμεσα στη διαμόρφωση των προσδοκιών, καταγράφεται μικρή υποχώρηση στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση και ελαφρά επιδείνωση στις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων, με τα αντίστοιχα ισοζύγια να βρίσκονται στις -52 και +17 μονάδες (από -50 και +14 μονάδες αντίστοιχα). Την υποχώρηση αυτή αντισταθμίζει ωστόσο στο συνολικό δείκτη προσδοκιών οι λιγότερο απαισιόδοξες προβλέψεις για την πορεία της παραγωγής (στις -4 από -10 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Αρνητικές είναι και οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου, με τρεις στις δέκα επιχειρήσεις να αναμένουν εκ νέου υποχώρησή της. Στα τριμηνιαία ερωτήματα, πτώση καταγράφεται στη μέτρηση Ιουλίου στις εκτιμήσεις για τις νέες παραγγελίες, με το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν μείωση να έχει διπλασιαστεί, φθάνοντας έτσι το 18%. Μία στις πέντε επιχειρήσεις (από 21%) αναφέρουν ότι η παραγωγική τους δραστηριότητα διεξάγεται απρόσκοπτα, με το 62% να δηλώνει την ανεπαρκή ζήτηση ως βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του. Τέλος, εξασθενημένες σε σχέση με τη μέτρηση Απριλίου είναι οι εκτιμήσεις για τις εξαγωγικές επιδόσεις των επιχειρήσεων προς όλες τις γεωγραφικές κατευθύνσεις.

2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Επιδείνωση κλίματος στις Κατασκευές Δημοσίων Έργων

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές υποχωρεί τον Ιούλιο κατά πέντε μονάδες και διαμορφώνεται στις 46,1 μονάδες, σημαντικά χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή επίδοση (67,4 μονάδες). **Η υποχώρηση οφείλεται εξολοκλήρου στην εξασθένηση των προσδοκιών στις Κατασκευές Δημοσίων Έργων, καθώς οι προσδοκίες στις Ιδιωτικές Κατασκευές ανακάμπτουν ελαφρά, χωρίς να καταφέρνουν να αποτρέψουν τις δυσμενείς εξελίξεις. Συνολικά ο τομέας παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις, με συνεχείς αλλαγές στο πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων.** Έτσι, από τα στοιχεία δραστηριότητας που συνθέτουν το δείκτη, οι αρνητικές προβλέψεις των επιχειρήσεων για το επίπεδο προγράμματος των εργασιών τους διευρύνονται τον Ιούλιο και το σχετικό ισοζύγιο κινείται στις -78 μονάδες (από -57). Ως εκ τούτου, σχεδόν τέσσερις στις πέντε επιχειρήσεις (από 61%) αναμένουν πλέον υποχώρησή τους. Οι προβλέψεις για την απασχόληση από την άλλη πλευρά σημειώνουν μικρή μεταβολή: ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις -41 μονάδες (από -46) και το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν ενίσχυση της αγοράς εργασίας του τομέα ενισχύεται ελαφρά στο 9% (από 6%).

Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας περιορίζονται ελαφρά, στους 12,3 (από 12,7), αισθητά χαμηλότερα όμως σε σχέση με τους αντίστοιχους της περσινής περιόδου (16,7 μήνες), ενώ ως προς τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών τους, μόλις το 11% των επιχειρήσεων (από 8%) δηλώνει ικανοποιημένο. Σε σχέση με τις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα, με δύο στις πέντε επιχειρήσεις (από 44%) να προβλέπουν πτώση τους το επόμενο διάστημα. Τέλος, το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι η επιχειρηματική τους λειτουργία δεν παρεμποδίζεται παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα (8% από 11%). Ως βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του το 44% των επιχειρήσεων να αναφέρει την ανεπαρκή χρηματοδότηση, το 34% τη χαμηλή ζήτηση, το 4% την ανεπάρκεια εργατικού δυναμικού και ένα ποσοστό 11% παράγοντες που συνδέονται με τη γενική οικονομική κατάσταση, την κρατική ανεπάρκεια, τις μεγάλες εκπτώσεις, την αναστολή έργων, την αναμονή νέου θεσμικού πλαισίου, τις στρεβλώσεις στα συστήματα δημοπράτησης δημοσίων έργων κ.α.

Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

				2001-2009		Μ.Ο έτους					
		Min	Max	Μ.Ο		2005	2006	2007	2008	2009	
Κατασκευές (1996-2006=100)		44,0	123,8	92,4		63,0	91,1	92,5	95,3	65,5	
		Μάι-10	Σεπτ-03								
2009											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
65,0	68,3	59,1	63,0	52,8	69,0	67,4	61,5	67,6	71,6	72,4	68,1
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
64,1	48,5	39,7	44,6	44,0	51,1	46,1					

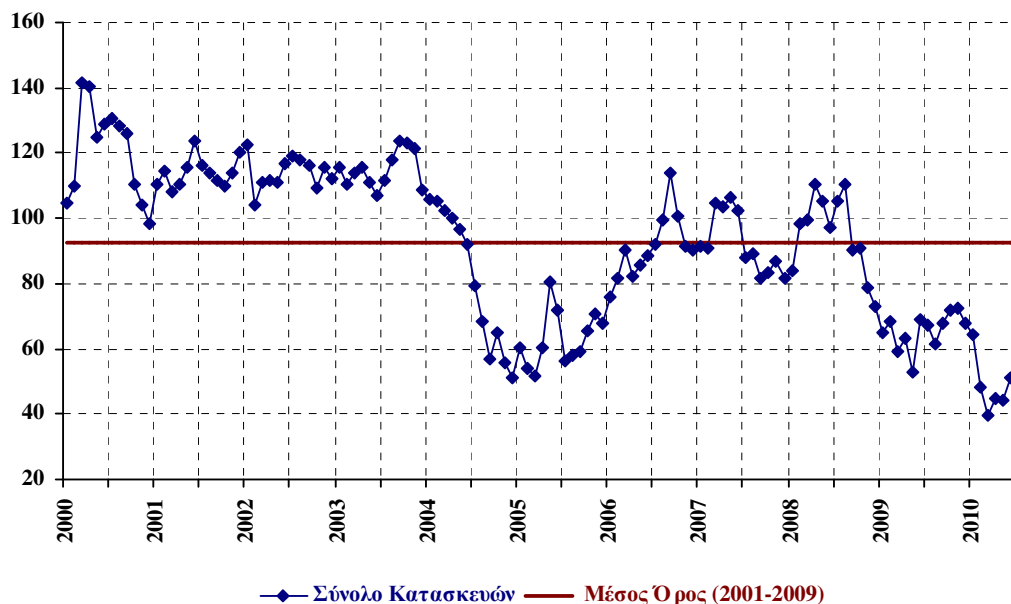
Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Στους βασικούς υποδείκτες, όπως ήδη επισημάνθηκε, οι προσδοκίες στις Ιδιωτικές Κατασκευές ενισχύονται τον Ιούλιο, ενώ αντίθετα στα Δημόσια Έργα υποχωρούν αισθητά. Αναλυτικότερα:

Στις **Ιδιωτικές Κατασκευές**, οι επιχειρηματικές προσδοκίες καταγράφουν σημαντική άνοδο, ύστερα από ένα δίμηνο υποχώρησης, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 50,6 μονάδες (από 34,6), επίδοση παραπλήσια με την περυσινή. Μετά την έντονη άνοδο στις Κατασκευές Κατοικιών τον προηγούμενο μήνα, τον Ιούλιο οι προσδοκίες στον κλάδο περιορίζονται ελαφρά, με την ανάκαμψη να εκπορεύεται από τις Κατασκευές Λοιπών Ιδιωτικών Κτιρίων. Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, οι προβλέψεις για το επίπεδο προγράμματος εργασιών βελτιώνονται, αν και το σχετικό ισοζύγιο παραμένει έντονα αρνητικό (στις -54 από -69 μονάδες), ενώ σημαντική είναι η ανάκαμψη στις προσδοκίες για την απασχόληση του κλάδου, όπου τετραπλασιάζεται στο 16% το ποσοστό εκείνων που αναμένουν άνοδο των προσφερόμενων θέσεων εργασίας. Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας διαμορφώνονται στους 6,4 (από 6,6), ενώ αμβλύνονται αρκετά (κατά 17 μονάδες) οι πολύ αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών (στις -32 μονάδες). Οι αποπληθωριστικές προσδοκίες είναι κυρίαρχες και αυτόν το μήνα, ενώ τέλος, το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν απρόσκοπτη λειτουργία της δραστηριότητάς τους «πέφτει» στο 7% (από 17%), με το 44% να αναφέρει τη χαμηλή ζήτηση ως βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του και το 28% την ελλιπή χρηματοδότηση.

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**, μετά την ανοδική πορεία των δύο προηγούμενων μηνών, υποχωρούν εκ νέου τον Ιούλιο κατά 17 μονάδες και ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις 43,2 μονάδες, υπολειπόμενος σημαντικά σε σύγκριση με το επίπεδό του το ίδιο διάστημα πέρυσι (77,6 μονάδες). Από τα στοιχεία του δείκτη, αξιοσημείωτη είναι κυρίως η έντονη απαισιοδοξία των επιχειρήσεων για το επίπεδο εργασιών τους το επόμενο τρίμηνο, η οποία προεξοφλείται ως πτωτική από το 84% των επιχειρήσεων του κλάδου (από 57% τον προηγούμενο μήνα). Το έντονα αρνητικό ισοζύγιο διατηρείται και στις προβλέψεις για την απασχόληση του τομέα, αφού το 46% διατυπώνει και πάλι

προβλέψεις μείωσης των θέσεων εργασίας. Το αρνητικό ισοζύγιο διευρύνεται και ως προς τις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα πορεία των εργασιών τους, ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας περιορίζονται ελαφρά στους 15,4 (από 15,8). Ως προς τις τιμές, η τάση παραμένει πτωτική, ενώ τέλος, μόλις ένα 8% δεν αναφέρει προσκόμματα στην επιχειρηματική του λειτουργία. Αντίθετα το 52% δηλώνει την ανεπαρκή χρηματοδότηση και το 28% τη χαμηλή ζήτηση ως βασικότερα προσκόμματα στη λειτουργία τους, ενώ ένα 12% επισημαίνει λόγους όπως η αναστολή έργων, η αναμονή νέου θεσμικού πλαισίου, οι στρεβλώσεις στα συστήματα δημοπράτησης δημοσίων έργων κ.α.

3. ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: *Νέο ιστορικά χαμηλό ρεκόρ οι προσδοκίες*

Σε νέο, ιστορικά χαμηλό επίπεδο διαμορφώνονται οι επιχειρηματικές προσδοκίες στο **Λιανικό Εμπόριο** τον Ιούλιο, όπου ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις 50,8 μονάδες (από 53,3 μονάδες). **Ο συγκεκριμένος τομέας επηρεάζεται καθοριστικά από την καταναλωτική ζήτηση των νοικοκυριών εγχώρια. Τα μειωμένα εισοδήματα, η αύξηση της φορολογίας και η εντεινόμενη αβεβαιότητα δημιουργούν κλίμα αστάθειας στην αγορά, το οποίο αντανακλάται στην ασθενική ζήτηση και στις ισχνές προοπτικές ανόδου της το επόμενο διάστημα, αλλά και από τη δυσχερέστερες προβλέψεις για την αγορά εργασίας του τομέα στους περισσότερους κλάδους.** Από τα στοιχεία που συμβάλλουν άμεσα στη διαμόρφωση του δείκτη, οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους* συνεχίζουν να υποχωρούν, με το σχετικό ισοζύγιο να αγγίζει πλέον τις -69 μονάδες (από -58) και το συντριπτικό 80% των επιχειρήσεων (από 71%) να δηλώνει μειωμένες πωλήσεις σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Πτωτική είναι άλλωστε και η πορεία των *προβλέψεων για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές των πωλήσεων*, καθώς ο σχετικός δείκτης υποχώρησε στις -50 μονάδες (από -45) και η πλειονότητα (58%) προβλέπει βραχυπρόθεσμη εξασθένησή τους. Το αρνητικό αποτέλεσμα αντισταθμίζεται μερικώς από τη ρευστοποίηση των *αποθεμάτων*, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων, οι οποίες διορθώνουν την έντονη διόγκωση του Ιουνίου διαμορφώνοντας το στα επίπεδα του Μαΐου, στις +13 μονάδες. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, ο δείκτης των προβλέψεων για τις παραγγελίες προς προμηθευτές βαίνει και αυτός μειούμενος, φθάνοντας τις -60 μονάδες (από -50), ενώ πτώση 11 μονάδων σημειώνει και το ισοζύγιο των προβλέψεων για την απασχόληση του τομέα (στις -28). Ως προς τις τιμές, οι δυσσίωνες προβλέψεις για τις πωλήσεις συμπιέζουν προς τα κάτω τις πληθωριστικές προσδοκίες, οι οποίες είχαν ενταθεί ελαφρώς τον προηγούμενο μήνα λόγω της νέας ανόδου του ΦΠΑ από τις αρχές Ιουλίου.

Στους περισσότερους κλάδους οι επιχειρηματικές προσδοκίες εξασθενούν τον Ιούλιο, με εξαίρεση τα Είδη Οικιακού Εξοπλισμού που καταγράφουν άνοδο, η οποία είναι οριακή στα Οχήματα – Ανταλλακτικά. Αναλυτικότερα:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** υποχωρεί για δεύτερο συνεχή μήνα τον Ιούλιο και διαμορφώνεται στις 66,5 μονάδες (από 71,7 μονάδες), επίδοση σημαντικά χαμηλότερη σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή (83,1 μονάδες). Η

επιδείνωση εκπορεύεται από την κατακόρυφη πτώση των εκτιμήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις, όπου το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο του Ιουνίου υπερδιπλασιάζεται, κατερχόμενο στις -52 μονάδες. Πλέον, επτά στις δέκα επιχειρήσεις (από 50%) δηλώνουν μειωμένες πωλήσεις το τελευταίο τρίμηνο. Τα αποθέματα φανερώνουν εντονότερη ρευστοποίηση τον Ιούλιο, ενώ ένα μεγάλο ποσοστό επιχειρήσεων (72% από 79%) τα θεωρεί κανονικά για την εποχή. Το αρνητικό ισοζύγιο των προβλέψεων για τις πωλήσεις του επόμενου τριμήνου αμβλύνεται στις -18 μονάδες (από -28), ενώ αντίθετα οι παραγγελίες προς τους προμηθευτές σημειώνουν περαιτέρω επιδείνωση, με την πλειονότητα των επιχειρήσεων (57% από 52%) να προβλέπει μείωση. Ως προς την απασχόληση του κλάδου, οι σχετικές προβλέψεις περιορίζονται στη χαμηλότερη τιμή του τελευταίου τετραμήνου (-18 από -5 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ σε σχέση με τις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο επιδεινώνεται, παραμένοντας ωστόσο θετικό (+12 από +33 μονάδες), γεγονός το οποίο φανερώνει ότι ο κλάδος δεν έχει ακόμη προεξοφλήσει πλήρως την άνοδο του ΦΠΑ και της έμμεσης φορολογίας σε πλείστα προϊόντα του.

Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

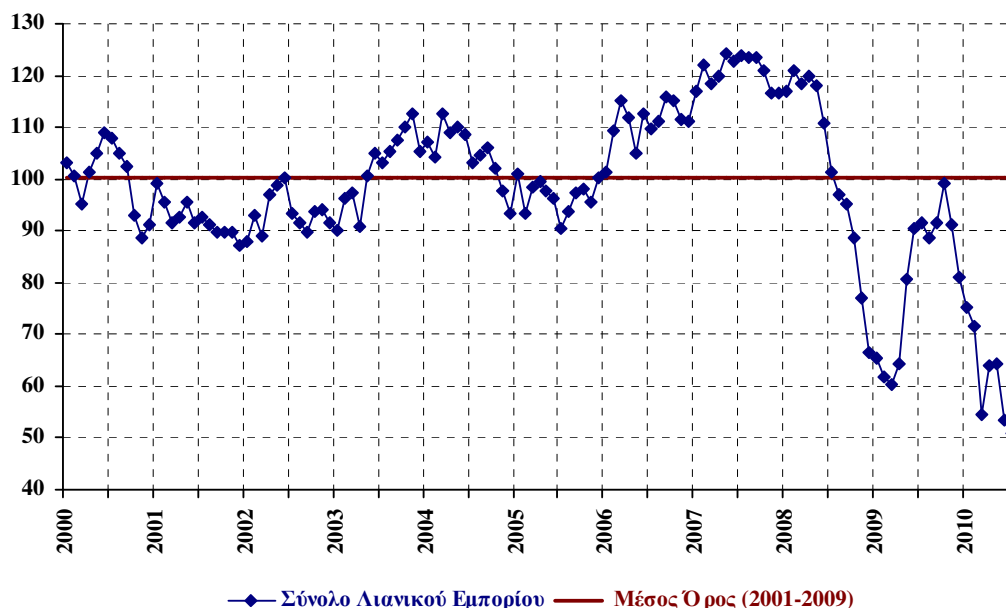
		2001-2009			Μ.Ο έτους						
		Min	Max	Μ.Ο	2006	2007	2008	2009	2009		
Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)		50,8	124,3	100,4	110,8	120,8	102,5	80,7	80,5		
		Ιούλ-10	Μαι-07								
2009											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
65,3	61,9	60,2	64,5	80,7	90,4	91,4	88,5	91,4	99,0	91,1	81,0
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
75,3	71,6	54,5	64,0	64,3	53,3	50,8					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και προβλέψεις για τις πωλήσεις και το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Νέο ιστορικά χαμηλό ρεκόρ καταγράφει τον Ιούλιο ο δείκτης προσδοκιών στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, υποχωρώντας για τρίτο κατά σειρά μήνα. Με εξαίρεση τις προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου, όπου το πολύ αρνητικό ισοζύγιο αμβλύνεται στις -39 από -50 μονάδες, όλα τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας επιδεινώνονται τον Ιούλιο. Έτσι, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις βαίνουν δυσμενέστερες, καθώς η μεγάλη πλειοψηφία των επιχειρήσεων, 77% (από 74%), αναφέρει πτώση τους τελευταίους μήνες και καμία επιχείρηση δεν δηλώνει άνοδο, ενώ και τα αποθέματα διογκώνονται, με το σχετικό δείκτη να υπερδιπλασιάζεται στις +34 μονάδες. Καμία επιχείρηση δεν προβλέπει άνοδο των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο, ενώ πάνω από τις μισές αναμένουν μείωση (από 1 στους 3) τον Ιούνιο). Η δυσαρέσκεια του κλάδου διαχέεται και στις προβλέψεις για την απασχόληση, όπου το σχετικό ισοζύγιο αγγίζει τις -66 μονάδες (από -39), ενώ ως προς τις τιμές, υπερτερούν σταθερά όσοι προβλέπουν αποκλιμάκωση.

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο
(1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Ανάκαμψη κατά 10 μονάδες σημειώνεται στις επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού**, Ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις 63 μονάδες, επίπεδο που είναι το υψηλότερο του τελευταίου εξαμήνου, αλλά και υψηλότερο έναντι του αντίστοιχου περσινού (61,6 μονάδες). Από τα στοιχεία δραστηριότητας που περιλαμβάνονται στο δείκτη, σημαντική είναι η βελτίωση που σημειώνουν οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις, με το σχετικό ισοζύγιο να κινείται ωστόσο σε χαμηλά ακόμη επίπεδα, στις -38 μονάδες (από -55). Στα αποθέματα καταγράφεται αποκλιμάκωση, αφού ο δείκτης τους μειώνεται κατά το ήμισυ τον Ιούλιο, φθάνοντας τις +15 μονάδες (από +32). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προβλέψεις για παραγγελίες προς προμηθευτές σημειώνουν άνοδο, αφού διπλασιάζεται στο 19% το ποσοστό που εκτιμά ότι αυτές θα αυξηθούν το επόμενο τρίμηνο, ενώ οι διαμορφωμένες προοπτικές για την πορεία της απασχόλησης του κλάδου βελτιώνονται και αυτές ελαφρά, χωρίς όμως να μεταβάλλουν σημαντικά την πολύ αρνητική εικόνα (στις -69 μονάδες από -76 το σχετικό ισοζύγιο). Τέλος, σε σχέση με τις τιμές, μία στις τέσσερις επιχειρήσεις αναμένει πτώση τους το επόμενο διάστημα και μία στις πέντε ανατίμηση.

Οριακή είναι η άνοδος που σημειώνουν τον Ιούλιο οι επιχειρηματικές προσδοκίες στον κλάδο **Οχήματα – Ανταλλακτικά**, παραμένοντας έτσι σε πολύ χαμηλά επίπεδα, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 33 μονάδες, έναντι 109,8 μονάδων πέρυσι, εποχή κατά την οποία έληγε και το μέτρο του μειωμένου τέλους ταξινόμησης που είχε πυροδοτήσει αύξηση της ζήτησης στον κλάδο. Οι δυσμενείς εκτιμήσεις σχετικά με τις πωλήσεις διατηρούνται και αυτόν το μήνα, όπου σχεδόν ομόφωνα και πάλι (93%) οι επιχειρήσεις δηλώνουν την απογοήτευσή τους. Οι προβλέψεις για τις πωλήσεις το επόμενο τρίμηνο επιδεινώνονται ελαφρά, αφού επτά στις δέκα επιχειρήσεις αναμένουν μείωση και καμία άνοδο. Το στοιχείο που αποτρέπει μεγαλύτερη υποχώρηση είναι οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα, το ισοζύγιο των

οποίων διαμορφώνεται στις +38 μονάδες, σε υψηλά επίπεδα, παρόλο που έχει μειωθεί κατά 5 μονάδες σε σχέση με τον Ιούνιο. Οι αρνητικές προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές παραμένουν στα ίδια, πολύ χαμηλά επίπεδα (-76 από -74 μονάδες ο δείκτης), ενώ δυσοίωνες είναι και οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου: το 64% αναμένει και νέες απώλειες στις θέσεις εργασίας και καμία επιχείρηση, εδώ και ένα οκτάμηνο, δεν προβλέπει αύξησή τους. Ως προς τις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο παραμένει αρνητικό, στις -12 μονάδες (από -16).

Σημαντική υποχώρηση κατά 16 μονάδες σημειώνουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες τον Ιούλιο στα **Πολυκαταστήματα**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 72,3 μονάδες, σε επίδοση αρκετά χαμηλότερη από την αντίστοιχη περσινή (103,1 μονάδες). Από τα στοιχεία δραστηριότητας του κλάδου, σε όλα σημειώνεται κατακόρυφη πτώση, ενώ και τα αποθέματα διογκώνονται. Έτσι, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις καταβαρυνώνονται, με το σχετικό ισοζύγιο να «πέφτει» στις -52 μονάδες (από -5), ενώ αντίστοιχη είναι η πορεία τόσο στις προβλέψεις για τις πωλήσεις το επόμενο διάστημα, όσο και στις αντίστοιχες για τις παραγγελίες προς τους προμηθευτές, όπου πλέον καμία επιχείρηση δεν προσδοκά άνοδο (από 31%), ενώ αντίθετως η μεγάλη πλειονότητα αναμένει εξασθένηση (63% από 36%). Μετά από ένα τρίμηνο θετικών τιμών στο ισοζύγιο της απασχόλησης, τον Ιούλιο σχεδόν όλες οι επιχειρήσεις (96% από 73%) προβλέπουν σταθερότητα και ένα 4% μείωση. Τέλος, οι δυσμενείς προοπτικές της ζήτησης του κλάδου αναθερμαίνουν τις προσδοκίες αποκλιμάκωσης των τιμών, με τις μισές επιχειρήσεις (από 19%) να αναμένουν πτώση τους το προσεχές διάστημα.

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Οριακή βελτίωση κλίματος, μικτή εικόνα στους επιμέρους κλάδους

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** κινείται ελαφρώς ανοδικά και διαμορφώνεται στις 64,1 μονάδες (από 63,1 μονάδες), παραμένοντας όμως πάντα σε χαμηλότερα επίπεδα από τα αντίστοιχα περσινά (73,7 μονάδες). **Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους οι επιχειρηματικές προσδοκίες στον τομέα παρουσιάζουν μικρές διακυμάνσεις, παράλληλα με διαφορετική δυναμική στους επιμέρους κλάδους.** Στα συνθετικά στοιχεία του δείκτη, οι αρνητικές *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους* ενισχύονται στις -32 μονάδες (από -28), ενώ σταθερά απαισιόδοξες είναι και οι *προβλέψεις για τη ζήτηση το επόμενο τρίμηνο* (στις -17 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Από την άλλη πλευρά αμβλύνονται οι έντονα αρνητικές *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση* και το σχετικό ισοζύγιο περιορίζεται στις -11 μονάδες (από -20), ενώ ένα ποσοστό της τάξης του 22% (από 15% τον Ιούνιο) δηλώνει ανοδική πορεία εργασιών. Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προβλέψεις για την απασχόληση επιδεινώνονται μετά από τέσσερις μήνες ελαφράς βελτίωσης, με το 36% (από 25%) να αναμένει περαιτέρω μείωσή της, ενώ σε σχέση με τις τιμές, οι αποπληθωριστικές τάσεις κυριαρχούν έναντι των προσδοκιών ανόδου. Τέλος, μόνο το 22% των επιχειρήσεων δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία ενώ ένα ευρύτερο 35% θεωρεί την ανεπάρκεια ζήτησης ως το βασικότερο πρόσκομμα, το 19% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 21% επισημαίνει μια σειρά από παράγοντες μεταξύ των οποίων σταχυολογούμε την ανεπάρκεια του κράτους και τη γραφειοκρατία, την αύξηση του ΦΠΑ, την ανεπαρκή

τοπική τουριστική πολιτική, τις φτωχές υποδομές, τις απεργιακές κινητοποιήσεις, την αύξηση της εγκληματικότητας (πρωτεύουσα) και την περιορισμένη χορήγηση τραπεζικών δανείων κ.α.

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών επισημαίνονται τα εξής:

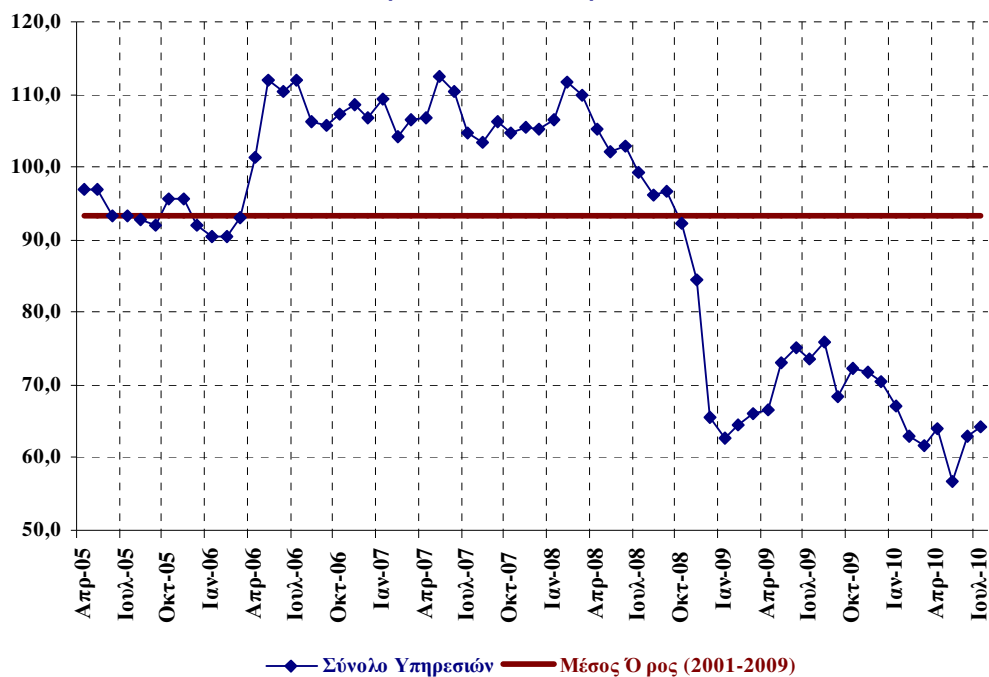
Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

		2001-2008			Μ.Ο έτους						
Υπηρεσίες (1998-2006=100)		Min	Max	M.O	2005	2006	2007	2008	2009		
		56,8	122,5	93,4	93,6	103,7	106,6	97,8	70,1		
		Μάι-10	3 ^ο τριμ 01								
2009											
I	Φ	Μ	Α	Μ	I	I	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
62,6	64,5	66,0	66,7	73,2	75,3	73,7	75,8	68,4	72,4	71,8	70,6
2010											
I	Φ	Μ	Α	Μ	I	I	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
67,2	63,1	61,7	64,1	56,8	63,1	64,1					

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες
(1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Μετά την έντονη ανάκαμψη του Ιουνίου οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια**, επιδεινώνονται τον Ιούλιο και ο σχετικός δείκτης καταρρέει στις 77,8 μονάδες (από 93,1 μονάδες), αισθητά χαμηλότερα σε σύγκριση με πέρυσι (91,7 μονάδες). Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα κατάστασή τους επιδεινώνονται, με το σχετικό δείκτη να «χάνει» 13 μονάδες και να διαμορφώνεται στις -15, ενώ οι προοπτικές για την εξέλιξη της ζήτησης του κλάδου εν όψει θερινών διακοπών αποτυπώνουν τη μεγάλη δυσарέσκεια των

επιχειρήσεων για τη φετινή τουριστική κίνηση, αφού το ποσοστό των επιχειρήσεων που προβλέπει μειωμένη ζήτηση εκτοξεύεται στο 41% (από 15%). Ως προς την τρέχουσα ζήτηση πάντως, οι επιχειρήσεις του κλάδου δηλώνουν μεγαλύτερη ικανοποίηση σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, με το σχετικό ισοζύγιο να φθάνει τις +7 μονάδες (από +2). Οι προσδοκίες για την απασχόληση επηρεάζονται πάντως από τις δυσμενείς προβλέψεις της ζήτησης και το σχετικό ισοζύγιο καταβαρυνώνεται στις -25 μονάδες. Ως προς τις τιμές, το 28% των επιχειρήσεων προβλέπει μείωσή τους, ενώ το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ότι δεν αντιμετωπίζει εμπόδια στη λειτουργία του παραμένει στο 28%, με τρεις στις πέντε επιχειρήσεις να κρίνουν ως βασικότερο πρόσκομμα την ανεπάρκεια ζήτησης.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Τουριστικά Πρακτορεία** βελτιώνονται ελαφρά μετά την πολύ μεγάλη πτώση του προηγούμενου μήνα, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 51,2 μονάδες (από το ιστορικό χαμηλό των 48,1 μονάδων τον Ιούνιο), επίδοση πάντως η οποία παραμένει εξαιρετικά χαμηλή για αυτήν την εποχή. Από τα στοιχεία του δείκτη, είναι οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση που είναι λιγότερο απογοητευτικές, με το σχετικό ισοζύγιο να ανέρχεται στις -31 μονάδες (από -67). Τα προβλήματα όμως είναι ακόμα έντονα, αφού οι δυσμενείς εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τη τρέχουσα κατάσταση τους ενισχύονται και οι μισές εξ' αυτών δηλώνουν δυσαρέσκεια. Το ίδιο αρνητικές είναι και οι προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης βραχυπρόθεσμα, με αποτέλεσμα να επηρεάζονται και οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου, όπου για πέμπτο κατά σειρά μήνα καμία επιχείρηση δεν αναμένει αύξηση και το 44% να αναμένει πτώση. Ως προς τις τιμές, το 31% (από 20%) προβλέπει πτώση τους, ενώ το ποσοστό εκείνων που αναμένουν άνοδο σχεδόν διπλασιάζεται, στο 13%. Σημαντική ένδειξη της διάχυτης δυσαρέσκειας στον κλάδο το τελευταίο τρίμηνο αποτελεί το μηδενικό ποσοστό επιχειρήσεων που δηλώνουν ότι δεν αντιμετωπίζουν προσκόμματα στην επιχειρηματική τους λειτουργία, με τρεις στις πέντε να αναφέρουν την ανεπαρκή ζήτηση ως το κύριο πρόσκομμα, το 21% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 15% παράγοντες που συνδέονται με τις ανεπαρκείς πολιτικές προώθησης της τουριστικής κίνησης και την ευρύτερη οικονομική κατάσταση.

Κάμψη 10 μονάδων σημειώνουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες), με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 64,2 μονάδες, σε επίδοση κατώτερη της αντίστοιχης περσινής (76,8 μονάδες). Μεγάλη είναι η υποχώρηση του ισοζυγίου στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων, το οποίο υποχώρησε στις -30 μονάδες, στη δυσμενέστερη επίδοσή του από τον Φεβρουάριο του 2009, ενώ πτωτικά κινούνται και τα ισοζύγια των εκτιμήσεων και προβλέψεων για τη ζήτηση του κλάδου, φθάνοντας τις -16 και 0 μονάδες αντίστοιχα (από -2 και +4 αντίστοιχα). Παρά την πτωτική τάση, οι προβλέψεις βελτίωσης της απασχόλησης στον κλάδο κερδίζουν έδαφος, με το σχετικό ισοζύγιο ωστόσο να παραμένει αρνητικό, στις -16 μονάδες (από -26). Σε σχέση με τις τιμές, καταγράφεται η ιστορικά χαμηλότερη τιμή του δείκτη, ο οποίος κινείται σε αρνητικά επίπεδα για πρώτη φορά μετά από τρία έτη, στις -5 μονάδες (από +2). Τέλος, το 1/3 των επιχειρήσεων δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία, ενώ το 38% αναφέρει τη χαμηλή ζήτηση, το 16% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 10% αιτίες που συνδέονται με τη γενικότερη οικονομική κατάσταση ως τα βασικότερα προσκόμματα στη λειτουργία του.

Στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Μάιο του 2009 κινούνται οι επιχειρηματικές προσδοκίες τον Ιούλιο στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 53,3 μονάδες (από 67,7). Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας των επιχειρήσεων, όλα επιδεινώνονται. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων και οι προβλέψεις για τη ζήτηση του κλάδου σημειώνουν πτώση άνω των 20 μονάδων και τα σχετικά ισοζύγια διαμορφώνονται περί των -32 μονάδων αντίστοιχα. Καθοδικά κινείται και ο δείκτης των εκτιμήσεων για τη ζήτηση του τελευταίου τριμήνου, ενώ οι αρνητικές εξελίξεις προοικονιάζονται δυσσιώνες προβλέψεις και για την απασχόληση του κλάδου, με το ποσοστό εκείνων που βλέπουν μείωση να έχει σχεδόν τριπλασιαστεί στο 32%. Στο πεδίο των τιμών, υπερτερούν και πάλι όσοι προβλέπουν πτώση τους στο επόμενο τρίμηνο, ενώ η μεγάλη πλειονότητα (75%) προσδοκά σταθερότητα. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει απρόσκοπτη λειτουργία παραμένει στο 21-22%, με το 29% να δηλώνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως το κύριο πρόβλημα της ομαλής λειτουργίας του, το 23% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 26% παράγοντες όπως η δυσμενής οικονομική κατάσταση και το αρνητικό κλίμα, η άρνηση των τραπεζών να χορηγήσουν δάνεια, οι επισφάλειες των πελατών κ.α.

Ελαφρά άνοδο για δεύτερο μήνα καταγράφουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Υπηρεσίες Πληροφορικής και Ανάπτυξης Λογισμικού** τον Ιούλιο, ωστόσο ο σχετικός δείκτης παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα στις 45,4 μονάδες (από 38,5 μονάδες). Αν και είναι πολύ χαμηλότερη σε σχέση με πέρυσι (66,7 μονάδες), αυτή η επίδοση είναι η καλύτερη επίδοση του τελευταίου πενταμήνου. Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, διορθώνονται ελαφρά οι πολύ απαισιόδοξες εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους, με το σχετικό ισοζύγιο να κινείται στις -25 μονάδες (από -34), ενώ σημαντική άνοδο 20 μονάδων καταγράφουν και οι έντονα αρνητικές προβλέψεις για τη ζήτηση του κλάδου το επόμενο διάστημα. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση παραμένουν στα χαμηλά επίπεδα των -52 μονάδων τους τελευταίους τρεις μήνες, ενώ απογοητευτικές είναι και οι προβλέψεις για την απασχόληση, στις -50 μονάδες. Ως προς τις τιμές, η πορεία είναι πτωτική, ενώ το ποσοστό των επιχειρήσεων που δεν δηλώνει προσκόμματα στην επιχειρηματική του λειτουργία περιορίζεται στο 15% (από 20%), με την πλειονότητα (56%) να κρίνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως σημαντικότερο εμπόδιο στη λειτουργία της, το 18% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 8% να αποδίδει τα προσκόμματα στη λειτουργία του στη δυσμενή οικονομική κατάσταση της χώρας.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ: ΙΟΥΛΙΟΣ 2010

Σε χαμηλά επίπεδα παραμένει η καταναλωτική εμπιστοσύνη

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης παραμένει τον Ιούλιο σε πολύ χαμηλά επίπεδα, στις -66 μονάδες, οριακά υψηλότερα της ιστορικά χαμηλής τιμής των προηγούμενων δύο μηνών. **Είναι φανερό η παγιωμένη απαισιοδοξία και η ανασφάλεια που κυριαρχεί στους καταναλωτές ως αποτέλεσμα των μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής τα οποία έχουν ληφθεί τους τελευταίους μήνες, χωρίς ακόμα οι όποιες θετικές ενδείξεις για την πορεία της οικονομίας να είναι αρκετά πειστικές για έξοδο της χώρας από την κρίση.** Οι Έλληνες καταναλωτές εξακολουθούν έτσι να εμφανίζονται ως οι πιο απαισιόδοξοι ευρωπαίοι πολίτες, για έκτο κατά σειρά μήνα, πίσω από τους Ρουμάνους (στις -62 μονάδες ο σχετικός δείκτης) και τους Βούλγαρους (20 μονάδες χαμηλότερα). Οι μέσοι ευρωπαϊκοί όροι βελτιώνονται κατά μία και 3 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη και διαμορφώνονται στις -14 μονάδες και στις δύο ζώνες, με θετικούς δείκτες, δηλαδή περισσότερους αισιόδοξους πολίτες, να εντοπίζονται μόνο σε Δανία, Αυστρία, Φινλανδία και Σουηδία. Οριακές είναι οι μεταβολές στους επιμέρους δείκτες, με τις προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών να βελτιώνονται ελαφρά, ενώ οι αντίστοιχες προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας παραμένουν στα ίδια χαμηλά επίπεδα. Επιδεινώνεται επίσης η πρόθεση για αποταμίευση τους επόμενους 12 μήνες, με το σχετικό ισοζύγιο να πλησιάζει την ιστορικά χαμηλή τιμή του Απριλίου, ενώ μόνο οριακά περιορίζεται η έντονη απαισιοδοξία σχετικά με την εξέλιξη της ανεργίας το επόμενο 12μηνο. Αναλυτικότερα:

■ **Οριακή βελτίωση στις προβλέψεις της οικονομικής κατάστασης των νοικοκυριών**

Οι προβλέψεις των Ελλήνων καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους προσεχείς 12 μήνες καταγράφουν μικρή βελτίωση τον Ιούλιο, με το σχετικό ισοζύγιο να βελτιώνεται κατά 2 μόλις μονάδες από το ιστορικό χαμηλό του Ιουνίου (στις -52). Το ποσοστό όσων θεωρούν ότι το επόμενο διάστημα τα οικονομικά τους θα παρουσιάσουν ελαφρά βελτίωση διαμορφώνεται στο 6% (από 4%), ενώ όσοι προβλέπουν ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση περιορίζονται στο 69% (από 75%). Οι αντίστοιχοι δείκτες της ΕΕ και της Ευρωζώνης διαμορφώνονται στις -5 και -6 μονάδες αντίστοιχα.

■ **Απαισιόδοξες προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας**

Οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο παραμένουν αμετάβλητες τον Ιούλιο, μετά από ένα οκτάμηνο συνεχούς υποχώρησης, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -63 μονάδες, μία μόνο μονάδα υψηλότερα από την ιστορικά χαμηλή τιμή του Μαρτίου του 2009. Το ποσοστό των καταναλωτών που προβλέπουν ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση περιορίζεται στο 78% (από 81%), με τους αντίστοιχους δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη να διαμορφώνονται στις -13 και -14 μονάδες.

■ **Εξασθένηση της πρόθεσης για αποταμίευση**

Η πρόθεση για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες υποχωρεί, μετά από ένα δίμηνο ελαφράς ανάκαμψης και διαμορφώνεται στις -65 μονάδες, πολύ κοντά στην ιστορικά χαμηλή τιμή του δείκτη το φετινό Απρίλιο (-67 μονάδες). Από τα ελληνικά νοικοκυριά, το 64% (από 67%) δεν

θεωρεί καθόλου πιθανή την αποταμίευση το επόμενο 12μηνο, ενώ ως πιθανή ή πολύ πιθανή την κρίνει και πάλι ένα 18%-19%. Στην ΕΕ και την Ευρωζώνη, οι αντίστοιχοι δείκτες διαμορφώνονται και πάλι στις -6 και -9 μονάδες αντίστοιχα.

Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

			2001-2008		Μ.Ο έτους									
	Min	Max	M.O		2005	2006	2007	2008	2009					
ΕΕ-27	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-11,5		-10,7	-7,5	-4	-17	-23					
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-13,1		-13,8	-9,0	-4,9	-18,1	-24,7					
Ελλάδα	-67,0 Μάι-10	-16,9 Απρ-04	-34,0		-33,8	-33,3	-28,5	-46,0	-45,7					
2009														
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ		
ΕΕ-27	-31	-32	-32	-28	-26	-23	-21	-20	-17	-15	-15	-14		
Ευρωζώνη	-31	-33	-34	-31	-28	-25	-23	-22	-19	-18	-17	-16		
Ελλάδα	-48	-56	-56	-51	-50	-45	-49	-45	-39	-27	-38	-44		
2010														
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ		
ΕΕ-27	-13	-14	-14	-12	-15	-15	-14							
Ευρωζώνη	-16	-17	-17	-15	-18	-17	-14							
Ελλάδα	-47	-51	-58	-61	-67	-67	-66							

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις τους για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές των θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση του συγκεκριμένου μεγέθους είναι υψηλότερο του ποσοστού εκείνων που προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfín

■ Οριακή βελτίωση στις πολύ δυσοίωνες προβλέψεις για την ανεργία

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες, αν και βελτιώνονται ελαφρά, παραμένουν κοντά στο ιστορικά υψηλό του Ιουνίου, με το σχετικό δείκτη στις +86 μονάδες (από +88). Το ποσοστό των νοικοκυριών που κρίνει ότι η ανεργία στη χώρα το επόμενο 12μηνο θα αυξηθεί, φθάνει το 92% (από 95%). Στην ΕΕ και την Ευρωζώνη καταγράφεται ήπια αποκλιμάκωση στις +31 και +27 μονάδες αντίστοιχα.

■ Σε χαμηλά επίπεδα η πρόθεση για μειζονες αγορές

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών, κ.λπ.) σημειώνει οριακή άνοδο και διαμορφώνεται στις -62 μονάδες (από -64), μετά από τέσσερα διαδοχικά χαμηλά ρεκόρ τους προηγούμενους μήνες. Το ποσοστό των νοικοκυριών που δηλώνει ότι δεν θα μεταβάλλει τις δαπάνες του αυξάνεται στο 16% (από 14%), ενώ όσοι δηλώνουν ότι θα τις μειώσουν λίγο ή πολύ περιορίζονται οριακά στο 75%. Σε ΕΕ και Ευρωζώνη, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώνονται στις -23 μονάδες.

■ Δεν μεταβάλλονται οι πληθωριστικές προσδοκίες

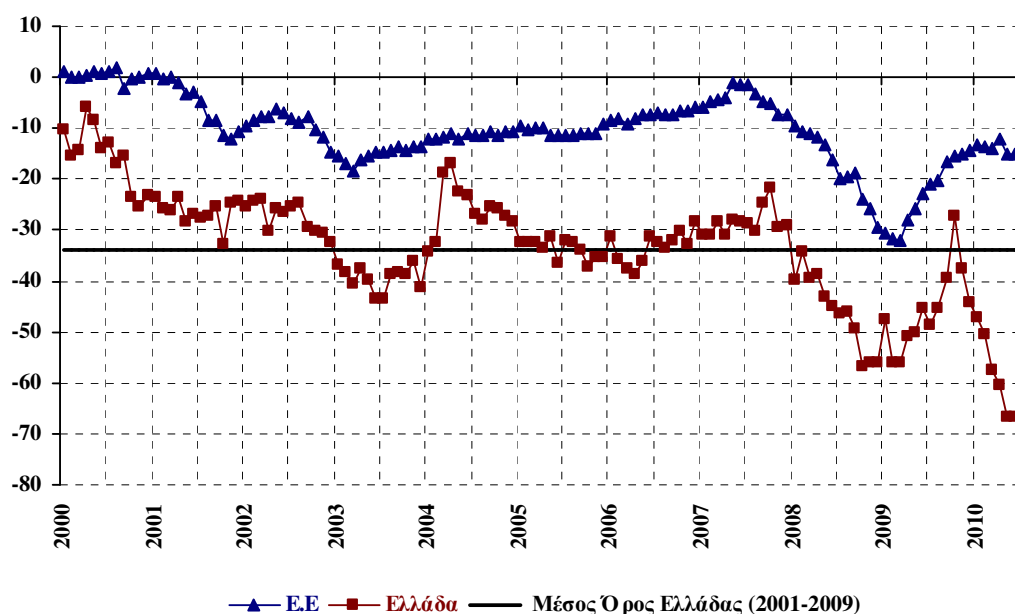
Οι πληθωριστικές προσδοκίες παραμένουν στα ίδια επίπεδα τον Ιούλιο, με το δείκτη εξέλιξης των τιμών τους προσεχείς 12 μήνες να διατηρείται στις +26 μονάδες. Τρία στα πέντε

νοικοκυριά αναμένουν άνοδο, ενώ το ποσοστό εκείνων που κρίνει ότι οι τιμές θα παραμείνουν αμετάβλητες παραμένει στο 15%. Σε ΕΕ και Ευρωζώνη, οι αντίστοιχοι δείκτες αυξάνονται ήπια, στις +11 μονάδες αντίστοιχα.

■ Διευρύνεται το ποσοστό των νοικοκυριών με χρέη

Ως προς την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, το 24% των καταναλωτών δηλώνει ότι έχει αυξήσει λίγο ή πολύ την αποταμίευσή του, ενώ περιορίζεται στο 53% (από 56%) το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν ότι «μόλις τα βγάζουν πέρα». Το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι έχουν χρεωθεί διευρύνεται στο 14% (από 8%), το υψηλότερο φετινό ποσοστό, ενώ 8% (από 11%) αντλεί από τις αποταμιεύσεις του.

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

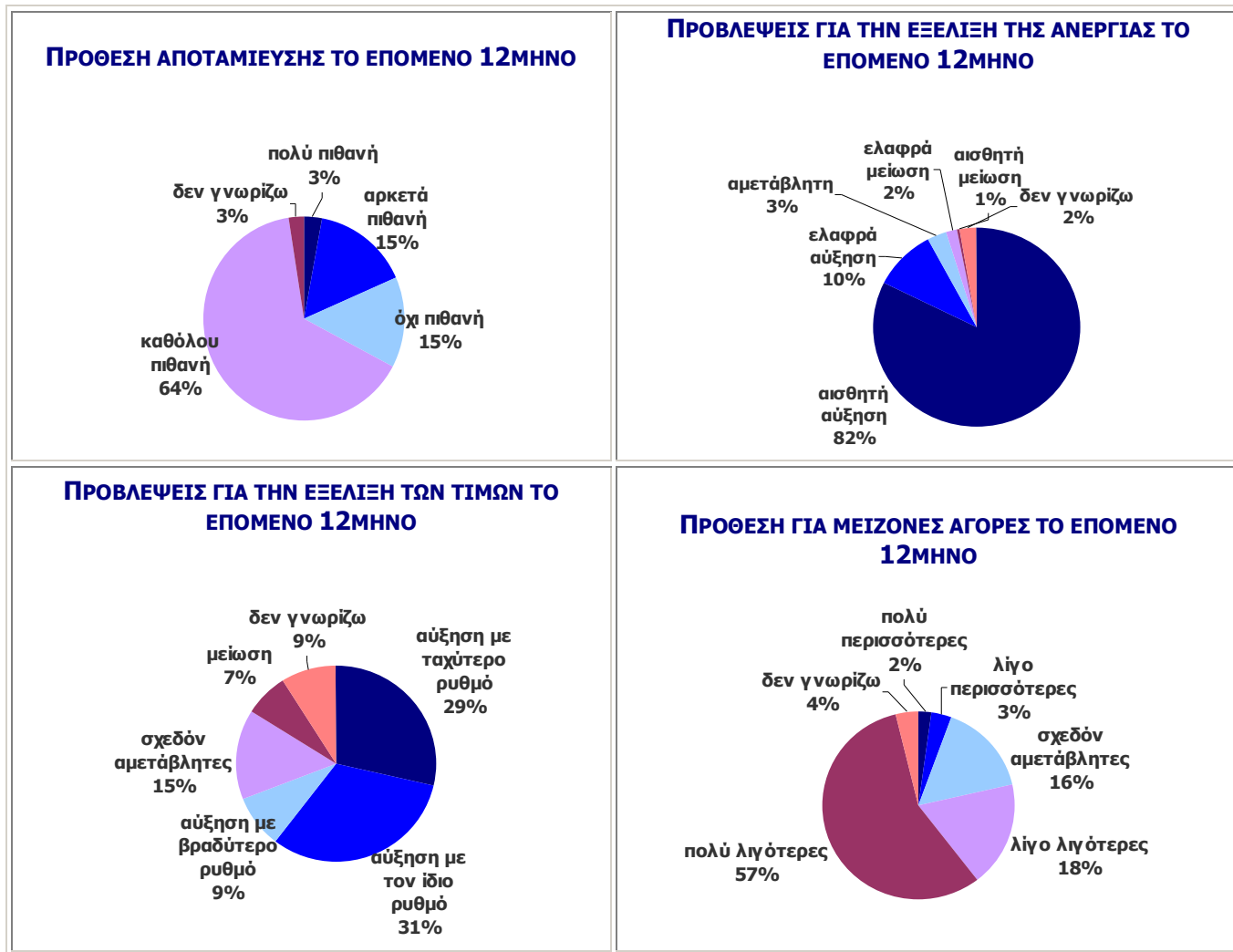

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Τον Ιούλιο, στην έρευνα καταναλωτών τίθενται **τρία επιπρόσθετα** ερωτήματα που μετριοούνται σε τριμηνιαία βάση, τα οποία εξειδικεύουν ακόμα περισσότερο την πρόθεση για μείζονες αγορές διαρκών καταναλωτικών αγαθών (αυτοκίνητο, κατοικία) και έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως πρόδρομοι δείκτες για την ιδιωτική κατανάλωση. Αναλυτικότερα:

- Οριακή υποχώρηση καταγράφεται τον Ιούλιο σε σχέση με τον Απρίλιο στην πρόθεση αγοράς αυτοκινήτου εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να φθάνει τις -85 μονάδες, σε συνέχεια της κατακόρυφης υποχώρησης 21 μονάδων της προηγούμενης μέτρησης. Η επίδοση αυτή είναι και πάλι χαμηλότερη των αντίστοιχων ευρωπαϊκών μέσων όρων, οι οποίοι έχουν μείνει σχεδόν αμετάβλητοι (στις -75 και -79 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη). Το 94% των καταναλωτών δηλώνει ξανά ότι δεν είναι πιθανό να προβεί σε αγορά αυτοκινήτου το επόμενο 12μηνο.

Διάγραμμα 7: Βασικοί Δείκτες έρευνας καταναλωτών

Πηγή: IOBE

- Η πρόθεση για αγορά ή κατασκευή κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών υποχωρεί στα χαμηλότερα ιστορικά επίπεδά της, στις -93 μονάδες (από -90 στη μέτρηση Απριλίου), σε επίδοση ελαφρώς χαμηλότερη των αντίστοιχων ευρωπαϊκών, οι οποίες δεν μεταβάλλονται (στις -90 και -92 αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη). Μόνο το 4% δηλώνει και πάλι ότι είναι βέβαιο ή σχεδόν βέβαιο ότι θα προβεί σε αγορά / κατασκευή κατοικίας.
- Βελτίωση σημειώνεται στην πρόθεση πραγματοποίησης σημαντικών δαπανών για βελτίωση / ανανέωση της κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -71 μονάδες (από -76), κινούμενος στα επίπεδα του μακροχρόνιου μέσου όρου του (-70 μονάδες). Οι αντίστοιχοι ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώνονται υψηλότερα, στις -58 και -62 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Το ποσοστό των ελληνικών νοικοκυριών που θεωρεί αρκετά ή πολύ πιθανό να πραγματοποιήσει σημαντικές σχετικές δαπάνες το επόμενο διάστημα ενισχύεται έτσι στο 13% (από 10%).